

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

„Български пощи“ ЕАД („Дружеството“) е еднолично акционерно дружество със 100 процента държавно участие, регистрирано с дело №34240/1992 година от Софийски Градски Съд в съответствие с Търговския Закон на Република България. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 121396123.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е град София, ул. „Акад. Ст. Младенов“ 1, бл. 31.

Към 31 декември 2021 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав:

- Красимир Димитров Крачунов – Председател, независим член;
- Инж.Емилия Димитрова Фачева – Заместник-председател, член, представител на държавата;
- Деян Стоянов Дънешки – член, представител на държавата и Главен изпълнителен директор;
- Валентин Бонев Асенов – член, представител на държавата;
- Бисер Здравков Христов – независим член;

През 2022 г. е извършена смяна на членовете на съвета на директорите и считано от 10 май 2022 г. той е в състав:

- Лъчезар Арсов – Председател на Съвета на директорите;
- Богдан Теофанидис – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- Виктор Фачев – член на Съвета на директорите;
- Виктор Караджов – член на Съвета на директорите;
- Надежда Алексиева – член на Съвета на директорите;

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Богдан Теофанидис.

Основната дейност на Дружеството е изграждане, използване и поддържане на националната пощенска мрежа, предоставяне на вътрешни и международни пощенски услуги, парично-преводна и разплащателна дейност, отпечатване и разпространение на пощенски марки и документални книги под контрол и др.

Дружеството извършва своята дейност чрез едно централно управление, пет регионални управления със седалища в София, Плевен, Варна, Бургас и Пловдив и две специализирани поделения (Българска филателния и нумизматика и EMS/ БУЛПОСТ), както и 2,978 пощенски станции из цялата страна.

Към 31 декември 2021 г. списъчният състав на персонала е 9,061 служители.

Към 31 декември 2021 г. едноличен собственик на капитала е българската държава чрез министъра на транспорта и съобщенията. Считано от 27 април 2022 г. правата и задълженията на държавата, като едноличен собственик на капитала, се упражняват от заместник министър - председателя по ефективно управление към Министерски съвет.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По

смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2020 г.), освен ако не е посочено друго.

През 2021 г. дейността на Дружеството продължи да бъде под влиянието на световната пандемия от коронавирус Covid-19.

На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Ковид-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, в страната беше въведена извънредна епидемична обстановка, която беше периодично удължавана и остана в сила до 31 март 2022 г.

Въздействието на пандемията през 2021 г. беше неблагоприятно за компанията и доведе до спад на приходите от предоставяне на услуги в страната със 3,147 хил. лв. спрямо 2020 г. Спадът на приходите не беше последван от намаляване на разходите, защото и през предходни периоди Дружеството провеждаше последователна политика за ограничаване на разходите и те бяха сведени до минимум. Вместо това, Дружеството разчиташе на правителствените мерки за преодоляване на негативните ефекти от пандемията от коронавирус Ковид-19 и кандидатства по програми за финансиране, целящи да се запази заетостта на персонала. В резултат на предприетите действия през 2021 г. Дружеството отчете приходи от финансиране 15,424 хил. лв. по мярка 60/40 за борба срещу последиците от Ковид-19 (пояснение 4.16.4).

Вероятно е да има бъдещи въздействия върху дейността на дружеството, свързани с бизнес модела, правните и договорните отношения, служителите, потребителите и оборотните средства в резултат на Ковид-19.

Принцип-предположение за действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие и ще продължава своята дейност в обозримо бъдеще, вземайки предвид потенциалните ефекти от пандемията от коронавирус Ковид-19 и на събитията след края на отчетния период, описани в пояснение 36 по-долу. За 2021 г. Дружеството отчита нетна загуба 13,792 хил. лв. Към 31 декември 2021 г. текущите пасиви надвишават текущите активи с 68,671 хил. лв. Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породی съществено съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Въпреки това за разглеждания период Дружеството продължава да извършва необходимите разходи за текуща издръжка, за неотложни инвестиции и за доставка на стоки, свързани с нормално осъществяване дейността на Дружеството като пощенски оператор и на другите търговски дейности, при спазване на изискванията за безопасност на персонала и на законовите и договорните си задължения към държавата и към своите контрагенти.

За намаляване на последиците от пандемията и потенциалните ефекти от събитията след края на отчетния период, ръководството на Дружеството работи приоритетно по следните основни цели:

- Организационно и финансово укрепване

- увеличение на акционерния капитал на Дружеството с 45 млн. лв. през 2022 г. чрез парични вноски от едноличния собственик;
- стабилизиране на финансовото състояние, прилагане на редица мерки за подобряването на финансовите показатели на дружеството и модернизация чрез участието в проекта „Дигитална трансформация на Български пощи и предоставяне на комплексни услуги“, който е част от Националния план за възстановяване и устойчивост. С обща инвестиция от 101 млн. лв. ще се извърши обновителен ремонт на 536 офиса на Български пощи, изграждане на зарядни станции за електромобили на 100 туристически локации, пощенските офиси ще бъдат превърнати в „едно гише“ за административни услуги и издаване на документи и ще бъде изградена пилотна система за дистанционни медицински услуги в 450 локации. За изпълнението на проекта ще са необходими 48 месеца, до края на 2026 г. Проектът ще подобри достъпа до административни услуги в малките населени места и ще създаде удобство, спестявайки на гражданите време и средства за пътуване. Едновременно с това ще допринесе и за оптималното използване на разгърнатата мрежа от пощенски станции на дружеството, разширявайки продуктовото портфолио на оператора и създавайки нов източник на приходи;
- Конкурентен растеж
 - защита на основния бизнес – пощенски услуги и развитие на иновативни услуги: определяне на правилно портфолио от услуги, посредством осъвременяване и усъвършенстване на предлаганите услуги чрез добавяне на нови характеристики и внедряване на нови услуги.
 - повишаване на качеството на услугата, надеждността и ефикасността на пощенската мрежа: гарантиране на качеството на вътрешните и международните услуги при спазване на изискванията за сигурност и улесняване на митническите процеси – внедряване на иновативни решения като колетни шкафове, автоматични пощенски станции, роботика при сортиране на колети и др.
- Ориентация към клиента
 - възприемане на активен подход за комуникация с клиента, с цел постигане на висока степен на удовлетвореност на клиента: високо качество на услугите и обслужването, като основа за задържане на съществуващите клиенти и разширяване на потребителската база.
 - съблюдаване на сроковете, определени от КРС за разглеждане и отговор на постъпили рекламации за вътрешни и международни пощенски услуги.
 - разработване на цялостно търговско предложение за клиентите: предоставяне на широк набор от услуги на „едно място“ с цел осигуряване на удобство и спестяване на време и разходи.

Съответно ръководството счита, че въз основа на направените планове за бъдещото развитие на Български пощи ЕАД, отчитайки рисковите фактори и несигурност, ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се предприемат съществени промени в дейността на Дружеството.

3. Промени в счетоводната политика

3.1 Общи положения

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2021 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Групата:

- МСФО 4 Застрахователни договори – отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021 г., приет от ЕС
- МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на референтния лихвен процент – Фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приета от ЕС
- МСФО 16 Лизинг: Намаление на наемите, свързани с Covid-19 след 30 юни 2021 г., в сила от 1 април 2021 г., приет от ЕС

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения в МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия

всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или прекласифицира позиции във финансовия отчет.

4.3 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към германската марка, а в следствие към еврото (EUR). Обменният курс е $BGN\ 1.95583 = EUR\ 1$.

4.4 Финансови инструменти

4.4.1 Финансови активи

Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата.

Последващо оценяване на финансовите активи от категорията дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва, намалена с провизията за обезценка. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства и търговските и други вземания, които преди са били класифицирали като „кредити и вземания“ в съответствие с МСС 39.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност и продажбата на стоки. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Обезценка на дълговите инструменти по амортизирана стойност

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват търговските и други вземания, класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност, както и паричните средства.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби използвайки матрица на провизиите. Използваната информация за ориентиран към бъдещето модел за признаване на очакваните

загуби във връзка с търговските вземания се основава на профилите на плащанията по извършени продажби за минали периоди, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Тази категория съдържа инвестициите в капиталови инструменти. Дружеството има инвестиция в „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД и не е направило неотменим избор да я отчита по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Съгласно МСС 39 инвестицията е била оценена по себестойност, намалена с разходи за обезценка, тъй като се е считало, че нейната справедлива стойност не може да бъде оценена по надежден начин.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

4.5 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка. Активите също така съдържат преоценки по коефициентния способ, извършвани за периода 1992 – 2001 година въз основа на действащото тогава законодателство, при което е формиран преоценъчен резерв. Резултатът от преоценките извършени до края на 2001 година е отразен във финансовия отчет като преоценъчен резерв. Когато преоценените активи се продадат или отписват, сумите включени в преоценъчния резерв се рекласифицират в неразмразената печалба / натрупана загуба.

Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на активи и в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират в съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи за ежедневно обслужване на активите се признават в отчета за печалбата или загубата като разход в момента на възникването.

Амортизацията се начислява в отчета за печалбата или загубата на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

• сгради	25 години
• съоръжения и оборудване	25 години
• машини	3 години
• леки автомобили	5 години
• други транспортни средства	10 години
• стопански инвентар	7 години
• компютри	5 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности, в случай че не са несъществени, се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

4.6 Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в отчета за печалбата или загубата в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в отчета за печалбата или загубата на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

• софтуер	5 години
• лицензи и права на ползване	7 години
• търговски марки	7 години.

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив. Различни от тези

лизингови договори са договори за оперативен лизинг. Наетите активи не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

4.7 Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земи и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти”.

4.7.1 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя всяка година по едно и също време.

Възстановимата стойност на актив или на обект, генериращ парични потоци (ОГПП), е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива риск. За актив, който не генерира самостоятелно парични постъпления, възстановимата стойност се определя за групата активи, генерираща парични постъпления, към която той принадлежи.

Корпоративните активи на Дружеството не генерират отделни парични потоци. Ако има индикации, че корпоративен актив може да е обезценен се определя възстановимата стойност за ОГПП, към който корпоративния актив принадлежи.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в отчета за печалбата или загубата. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка, призната в предходни периоди, се проверява на всяка отчетна дата за индикации, че загубата е намалена или вече не съществува. Загуба от обезценка се възстановява обратно, ако е имало промяна в приблизителните оценки, използвани за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

Нетекущи активи, или групи за изваждане от употреба, съставени от активите и пасивите, чиято стойност се очаква да бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаваща

употреба, са класифицирани като държани за продажба. Непосредствено преди класифициране като държани за продажба, активите или компонентите на група за изваждане от употреба, се оценяват в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. След това обикновено активите, или групата за изваждане от употреба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

4.8 Материални запаси

Материалните запаси включват стоки, продукция и незавършено производство. Те се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена цена за материали и незавършено производство. В случая на произведена продукция, себестойността също така включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Тези разходи се разпределят върху продукцията на базата на нормален производствен капацитет.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

4.9 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.10 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции. Резервите включват общи резерви, други резерви и преоценъчни резерви (вижте пояснение 13).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от едноличния акционер преди края на отчетния период.

Всички транзакции с едноличния собственик на Дружеството се представят отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.11 Доходи на персонала

4.11.1 Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в отчета за печалбата или загубата текущо.

4.11.2 Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите

услуги в текущия и предходни периоди и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България, както и в съответствие с колективния трудов договор за периода на неговото действие. Съобразно разпоредбите на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати. В допълнение, съгласно изискванията на колективния трудов договор, при прекратяване на трудов договор на служител при пенсиониране Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер от 2 до 12 brutни работни заплати съобразно стажа на съответния служител.

Към датата на отчета ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В пояснение 16 е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката му. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения и разходите за трудов стаж са включени в „Разходи за персонала” в отчета за печалбата или загубата.

4.11.3 Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирало ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

4.11.4 Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

4.12 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Провизията за разходи по реструктуриране се признава, когато Дружеството има одобрен подробен формален план за реструктуриране и реструктурирането е започнало, или е обявено публично. Бъдещи оперативни разходи не се провизират.

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за Дружеството от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 30.

4.13 Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от стоки и услуги са представени в пояснение 18.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. идентифициране на договора с клиент
2. идентифициране на задълженията за изпълнение
3. определяне на цената на сделката
4. разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходите от дейността се състоят от приходи от услуги и приходи от продажба на стоки.

4.13.1 Приходи от услуги

Приход от пощенски услуги се признава в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Счетоводното отчитане на приходите, получени в резултат от обичайната дейност на Дружеството – извършване на пощенски услуги, се осъществява чрез номенклатура от счетоводни сметки, структурирани съгласно изискванията на Закона за пощенските услуги.

Приходите от предоставени пощенски услуги на чуждестранни пощенски компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги съгласно практиката на Всемирния пощенски съюз и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят. Доставка и транспорта на международни писма, колет и експресна поща се придружават от съответната международна документация. Поради значителното забавяне на финално одобрение взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги съгласно практиката на Всемирния пощенски съюз, начислените от Дружеството приходи и разходи предоставени/получени пощенски услуги на/от чуждестранни пощенски компании могат значително да се различават от финално одобрение и платени суми.

При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

При размяна на непарични активи или услуги като приход се отчита справедливата стойност на заменения актив.

4.13.2 Приходи от продажба на стоки и готова продукция

Приходите от продажбата на стоки и готова продукция, в хода на нормалната дейност, се признават, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажби на стоки на консигнация се признават, след като стоките бъдат продадени от консигнанта на трети лица.

4.13.3 Приходи от комисиони

Когато Дружеството действа в качеството си на агент, а не на принципал по дадена транзакция, признатият приход е нетната сума на комисионата получена от Дружеството.

4.13.4 Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалбата или загубата по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.14 Разходи

Оперативните разходи се начисляват в момента на тяхното възникване.

Отсрочените разходи се отчитат както следва:

- разходите за униформено облекло се разсрочват в зависимост от определения срок на употреба съгласно Наредбата за безплатно работно и униформено облекло. Униформеното облекло със срок на употреба една година се отчита на разход за годината в която е получено (съобразно изискванията на Наредбата).
- разходът за рециклиране на пощенски клейма се признава на систематична база за две години.
- другите видове отсрочени разходи се признават в отчета за печалбата или загубата в зависимост от характера им и периода за който се отнасят.

4.15 Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства и печалба от операции в чуждестранна валута. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължението, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизии, и загуби от операции в чуждестранна валута. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в отчета за печалбата или загубата, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

4.16 Финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране) когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането, и ще изпълни условията при които то е отпуснато.

Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите, доколкото има сигурност, че вземането ще бъде получено от донора. В противен случай приходите от финансирането се отчитат, когато бъдат получени паричните постъпления, свързани с него.

Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.16.1 Компенсация за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга (УПУ)

Български пощи ЕАД има право да получава компенсация на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга съгласно Закона за пощенските услуги и Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО. Процедурата за получаване на финансирането е описана в чл. 29 и 29а на Закона за пощенските услуги и Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга и за определяне на критерии за наличие на несправедлива финансова тежест, приета с ПМС № 131 от 2.04.2021 г.

До 2019 г. включително финансирането, получено под формата на компенсация на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга, се признаваше като приход на систематична база в същия период, в който са възникнали нетните

разходи на база на съществуващата методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга. В параграф 66 от преходните и заключителни разпоредби на Закон за пощенските услуги и във връзка със забавянето при одобрението и получаването на компенсациите за 2018 г. и 2019 г. беше въведен специален преходен режим, съгласно който финансирането за тези две години ще бъде получено от Дружеството на траншове през следващите 5 години, като компенсациите ще бъдат планирани в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. През 2020 г. Дружеството получи парични средства в размер на 8,000 хил. лв., през 2021 г. получи още 7,460 хил. лв. Към 31.12.2021 г. остатъкът за получаване е 36,215 хил. лв. за нетните разходи през 2018 г. и 2019 г. (пояснение 11 Търговски и други вземания). През 2022 г. бяха изплатени на Дружеството 32,000 хил. лв. (пояснение 17 Събития след края на отчетния период). Дружеството очаква да получи останалите парични средства 4,215 хил. лв., свързани с 2018 г. и 2019 г. най-късно до 31.12.2024 г.

От 01.01.2020 г. е въведен нов режим за получаване на компенсацията за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга. От 2020 г. „Български пощи“ ЕАД получава авансово компенсацията за изпълнение на финансово неизгодни дейности от „задължителния пакет“, универсална пощенска услуга, а не както в периодите преди това - две години след като дружеството е направило разходите. Размерът на компенсацията се определя със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. В случай че авансово предоставените средства за съответната година са по-малко от определения размер на компенсацията за същата година, размерът на разликата се включва към разчетените авансови средства за следващата година в проекта на закон за държавния бюджет на Република България. Авансово получените средства през 2020 г. бяха 24,781 хил. лв., а през 2021 г. 26,894 хил. лв.

През 2021 г. Дружеството отчете приходи от компенсация за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга 30,813 хил. лв., състоящи се от:

- ефективно получената сума от 26,894 хил. лв. авансова компенсация за 2021 г.
- начислените приходи в размер на 3,919 хил. лв., касаещи 2020 г. и одобрени съгласно Решение на КРС 361 / 14.10.2021 г. според което регулаторът приема, че нетните разходи за 2020 г. представляващи несправедлива финансова тежест от извършването на универсалната пощенска услуга са 28,700 хил. лв. От тях 24,781 хил. лв. вече бяха отчетени в приходите на Дружеството през 2020 г. и затова възникна необходимост от доначисляване на приход в размер на 3,919 хил. лв.

4.16.2 Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес “изплащане на пенсии“

Съгласно чл. 92б, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, извършването на обществената услуга по изплащане на пенсии на територията на цялата страна е възложено на Български пощи ЕАД за срок от 10 години, считано от 1 юли 2016 г. За тази дейност Дружеството получава компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест, определени съгласно механизма, установен в приложението към чл. 92, ал. 3 от Наредбата. Ежегодно, в срок до 31 май, Дружеството изготвя и представя на Министъра на транспорта и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции, за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии през предходната година, определени в съответствие с изискванията на механизма. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест. Министърът на транспорта и съобщенията ежегодно назначава независим одитор за проверка за съответствие на данните от внесения доклад и размера на исканата компенсация с определения в Наредбата механизъм за изчисляване на нетните разходи. В срок до три месеца от представянето на обобщения годишен доклад, изготвен от Български пощи

ЕАД, Министерът на транспорта и съобщенията, въз основа на мотивиран доклад на одитора, определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии чрез пощенските станции, за предходната година.

Финансиране, получено под формата на компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес "изплащане на пенсии", се признава като приход през годината, в която са получени паричните средства от НОИ.

През 2021 г. Дружеството отчете приходи от компенсация за услуга „изплащане на пенсии“ 29,585 хил. лв., отговарящи на ефективно получените 29,585 хил. лв. парични средства, определени както следва:

- авансово получени компенсации в размер на 1/12 от определената компенсация за 2019 г. със Заповед № РД 08-358/14.10.2020 г. на Министъра на транспорта и съобщенията възлизаща на 29,333 хил. лв.
- разликата между авансово получените средства през 2020 г. общо в размер на 29,064 хил. лв. и 29,316 хил. лв. компенсация за 2020 г. определена със Заповед № РД 08-461/15.11.2021 г.

4.16.3 Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес „разпространение на периодични печатни издания“

С Постановление на Министерски съвет №113 / 28.05.2020 г. беше възложено на Български пощи ЕАД да извършва услуга от общ икономически интерес по разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпки на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България за срок 10 години считано от 1 март 2020 г. За компенсиране на нетните разходи от извършване на тази услуга Дружеството следва да получава авансово всеки месец по график, утвърден от Министъра на транспорта и съобщенията парична сума в размер, равен на средномесечната стойност на определения през предходната година размер на компенсацията. Ежегодно, в срок до 31 май, „Български пощи“ - ЕАД, изготвя и представя на Министъра на транспорта и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции (преки и косвени), за извършване на услугата по разпространение на периодични печатни издания, определени в съответствие с изискванията на „Методика за определяне на размера на компенсацията въз основа на нетните разходи от извършване на услугата по разпространение на периодични печатни издания с отстъпки на едро и дребно, директно или на абонаментна основа от „Български пощи“ - ЕАД, на територията на Република България“, която е включена в приложението на ПМС №113 / 28.05.2020 г. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, определени съгласно приложението. Министерът на транспорта и съобщенията ежегодно назначава независим одитор за проверка за съответствие на представения доклад и размера на исканата компенсация с изискванията на методиката съгласно приложението. В срок до три месеца от предоставянето на обобщения годишен доклад Министерът на транспорта и съобщенията въз основа на мотивиран доклад на одитора определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на услугата по разпространение на периодични печатни издания за предходната година. Компенсацията за извършване на услугата не може да надвишава размера, определен в чл. 2, параграф 1, буква „а“ от Решение 2012/21/ЕС, който е левовата равностойност на 15 млн. евро. Компенсацията за извършване на услугата включва данък върху добавената стойност.

През 2021 г. Дружеството подаде доклад съдържащ направените разходи съгласно одобрената методика и размера на исканата компенсация за нетните разходи за предходната 2020 г. До датата на одобрение на стоящия финансов отчет няма издадена заповед на Министъра, с която да са определени разходите за предходната година 2020 г. Поради тази причина Дружеството продължи да начислява прогнозна месечна сума за 2021 г., сходна с прогнозната сума за 2020 г. През 2021 г. Български пощи ЕАД получи 24,644 хил. лв. парични средства и отчете приходи за

компенсация за 2021 г. в размер на 20,537 хил. лв., равняващи се на получената сума нетно от 20% ДДС.

През първото тримесечие на 2022 г. беше извършена одиторската проверка на нетните разходи за 2020 г., но все още няма издадена заповед на Министъра за определяне на окончателния размер на финансирането за 2020 г.

4.16.4 Финансиране по мярка 60/40 за борба срещу последиците от Ковид-19

През 2020 г. и 2021 г. Дружеството разчиташе на правителствените мерки за преодоляване на негативните ефекти от пандемията от коронавирус Ковид-19 и кандидатства по програми за финансиране, целящи да се запази заетостта на персонала съгласно изискванията на ПМС 151/03.07.2020 г.

В резултат на предприетите действия Дружеството отчете приходи от финансиране по мярка 60/40 за борба срещу последиците от Ковид-19 през 2021 г. в размер на 15,424 хил. лв. (2020 г.: 17,143 хил. лв.).

4.17 Лизинг

Дружеството като лизингополучател

За всички сключени договори Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране; или
- използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Дружеството и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в дружеството. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в дейността на дружеството.

Дружеството като лизингодател

Счетоводната политика на Дружеството, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.18 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.19.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.20.

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние и на бъдещите периоди.

4.19.1 Значими преценки на ръководството при определяне на прихода от компенсиране на несправедливата финансова тежест за задължението за извършване на универсалната пощенска услуга

Във връзка с разходите направени през 2018 г. и 2019 г. Дружеството има вземания от държавния бюджет в размер на 36,215 хил. лв. към 31.12.2021 г. и още 3,919 хил. лв. доначислени за 2020 г. (пояснение 11 Търговски и други вземания). През 2022 г. бяха изплатени на Дружеството 32,000 хил. лв. касаещи 2018 г. и 2019 г. и 3,919 хил. лв. касаещи 2020 г. (пояснение 17 Събития след края на отчетния период). Дружеството очаква да получи останалите парични средства 4,215 хил. лв., свързани с 2018 г. и 2019 г. най-късно до 31.12.2024 г.

4.19.2 Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Дружеството не признава отсрочени данъчни активи във връзка с неизползвани данъчни загуби към 31.12.2020 г.

и 31.12.2021 г. поради несигурност относно бъдещия момент, в който данъчните загуби могат да се приспадат от облагаеми печалби в рамките на законоустановения срок от 5 години.

4.19.3 Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори за наети от Дружеството пощенски офиси, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване.

При определяне на срока на лизинговите договори са взети предвид следните фактори:

- когато първоначалните срокове на договора са изтекли и той подлежи на автоматично подновяване, ръководството разглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив, т.е. преместването в друг офис.
- преценката за срока на договора се актуализира и преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази преценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Опции за удължаване на договорите за офиси не са включени в лизинговите задължения като цяло, тъй като Дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса. Обичайно договорите за лизинг на офиси, по които дружеството е лизингополучател, са договорени без санкции за предсрочно прекратяване от страна както на лизингодателя, така и на лизингополучателя. В повечето договори се съдържа опция за автоматично подновяване.

След анализ на всички договори за лизинг на офиси ръководството е определило, че по-голямата част от договорите за лизинг са със срок по-малък от 12 месеца, тъй като Дружеството може да прекрати договора без значителни разходи, както и лизингодателят. Целта е определеният срок на лизинга да отговаря на неговата реалистична преценка за използването на основния актив. За тези, в които се съдържа опция за автоматично удължаване, ръководството счита, че към датата на първоначално прилагане на МСФО 16, няма достатъчна степен на сигурност доколко опцията за удължаване ще бъде упражнена или не. Това е породено от бизнес модела на фирмата. Запазването на пазарния дял при ожесточена конкуренция изисква висока степен на динамичност при управлението на офисните локации, тъй като Дружеството трябва да е близо до своите клиенти.

4.20 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати. Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1 Приходи и разходи и разчети с чуждестранни пощенски компании

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, е включена в пояснение 4.13.1, което обяснява политиката за приходи и разходи, вземания и задължения свързани с чуждестранните пощенски компании.

4.20.2 Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.7.1). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.3 Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2021 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очаквания срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.4 Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 11,082 хил. лв. (2020 г.: 10,883 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо публикуваните от БНБ данни за дългосрочен лихвен процент на държавни облигации.

4.20.5 Измерване на очакваните кредитни загуби на търговски и други вземания

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби изискват преценката на Дружеството, анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. фактори, които се вземат както на колективна база, така и на ниво отделен клиент. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

5 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват земи и сгради, които се намират в градовете София, Варна, Пловдив, Несебър, Смолян, Враца, Велико Търново и др. Те се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2021 г. е определена от външни, лицензирани оценители. За информация относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти вижте пояснение 34.

**Инвестиционни
 имоти
 хил. лв.**

Балансова стойност към 1 януари 2020 г.	62,757
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	2,156
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	64,913
Новопридобити активи: прехвърлени от имоти, машини и съоръжения	443
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	9,986
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	75,342

Част от инвестиционните имоти с балансова стойност 33,183 хил. лв. са заложили като обезпечение по банков ипотечен заем към 31.12.2021 г. (пояснение 14).

6 Имоти, машини и съоръжения

2021 г.	Земи и сгради	Съоръжения машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2021 г.	49,663	32,285	17,385	5,689	5,226	110,248
Новопридобити активи	68	256	2,135	129	284	2,872
Прехвърлени активи	-	2	239	42	(283)	-
Прехвърлени активи към инвестиционни имоти	(1,736)	-	-	-	-	(1,736)
Отписани активи	(22)	(49)	(755)	(7)	-	(833)
Салдо към 31 декември 2021 г.	47,973	32,494	19,004	5,853	5,227	110,551
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2021 г.	(28,120)	(27,971)	(15,666)	(5,430)	-	(77,187)
Амортизация за годината	(1,674)	(874)	(808)	(85)	-	(3,441)
Отписани активи	22	49	755	7	-	833
Амортизация на прехвърлени активи към инвестиционни имоти	1,293	-	-	-	-	1,293
Салдо към 31 декември 2021 г.	(28,479)	(28,796)	(15,719)	(5,508)	-	(78,502)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	19,494	3,698	3,285	345	5,227	32,049
2020 г.						
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	49,571	31,350	17,933	5,702	6,366	110,922
Новопридобити активи	195	878	-	46	767	1,886
Прехвърлени активи	-	1,907	-	-	(1,907)	-
Отписани активи	(103)	(1,850)	(548)	(59)	-	(2,560)
Салдо към 31 декември 2020 г.	49,663	32,285	17,385	5,689	5,226	110,248
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(26,474)	(29,102)	(15,602)	(5,389)	-	(76,567)
Амортизация за годината	(1,740)	(702)	(578)	(100)	-	(3,120)
Отписани активи	94	1,833	514	59	-	2,500
Салдо към 31 декември 2020 г.	(28,120)	(27,971)	(15,666)	(5,430)	-	(77,187)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	21,543	4,314	1,719	259	5,226	33,061